

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patrocinium Defvntorvm

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Pars II. Ejusdem causæ explanatio moralis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

non ad pauciores restringenda. Si verò Christum ut parentem aspiciamus, eamque illius legem ut ultimam voluntatem: profectò cum parens quispiam morti vicinus, coactis ad spondam suam universis liberis supremum loquens, ultima mandata illis dat, solet majoribus ac provectioribus singulariter commendare curam natu minorum; horumque tutelam bonis ac prudentibus viris committere? nempe quia eorum infirmitas, & sese suaque regendi imperitia, impotentiaque auxilio alieno indiget. Et arbitramur Christum Opt. Max. Parentem, charissimas defunctorum animas calamitatis suæ levandæ protus impotentes, oblivione, aut voluntate præterisse tum temporis, cum cæteris liberis communiter prospiceret, & præcepta ultima traderet? Quid dicam crudelitatis arguendum illum, qui moriens filio custodiâ detento opem ferendam non imperaret; cum etiam alieno, & inimico, & mortis suæ machinatori auctori que, caritas, humanitasque favendum tum maximè præcipiat? An verò existimabimus eundem Christum, aut inhumanum in pios manes fuisse, pridie quam pro ipsis pateretur, ac moreretur: aut quàm id temporis mandavit, commendavitque caritatem, neglexisse, cum tamen dilectionem suam in regulam nostræ etiam tum proponeret?

455. Sic enim argumentari licet: dum ita confirmatur hac ex verbis Christi caritatem præcipientis. juber Christus: *Mandatum novum do vos, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos*, particula illa *dilexi vos*, ad defunctos etiam significantes se porrigit, cum omne genus dilectionis in omnes denotet, nominatimque passionem, ac mortem Christi, cujus fructus ad omnes derivatur. Igitur dilectio, quæ præcipitur, etiam ad pios manes extendatur, oportet. Alioqui enim certè mandatum illud caritatis, verè novum, at non sat piè diceretur, quoniam præter humanum morem, dum caritatem in filios, pariterque fratres præciperet, eos illo præcepto non comprehenderet, qui maximè alienæ opis indigent. Quod si verò Christus pios manes eo præcepto comprehendit, ergo quæ precibus, quæ modis aliis via illis in cælum expedienda est. Et sequela hæc patet: quia omnium Theologorum consensu obligor lege caritatis proximo, dum commodè licet, beatitudinem procurare: igitur & tollere beatitudinis adeundæ impedimenta, ex quibus est obligatio ad pœnam culpæ remissæ debitam, quoniam eâ manente beatitudo nequit acquiri. Et verò qui ad finem alteri comparandum aliqua lege tenetur,

etiam ad media, ut vocant, ei comparando necessaria teneri compertum est.

PARS SECUNDA.

Eiusdem causa explanatio moralis.

456. Cum itaque cõstet obligatio caritatis supernaturalis in defunctos, atque adeo subsidii iisdem providendi, vis ejus obligationis expendenda est. Primum itaque cum charitas animum impellat ad benè Deo volendum, ejus verò infinitæ majestati, ac beatitudini nihil addere verè possumus, ipse loco suo proximum exhibet, quippe quem naturæ, gratiæque donis ei communicatis sibi similem, & tamquam alterum se effecit: ut quæ bona ipsi reddere ex charitate deberemus: ea proximo eorum capaci reddamus. Cum igitur propter stabilem in gratiâ confirmationem, & indubitam gloriæ cælestis spem p̃i manes plurimum de divinis participent, consequitur & simillimos Deo esse, & eorum quæ Deo tribuenda essent, plurimum iis ex charitate deberi. Sicut igitur ei, qui jussus esset filiis solvere, quod parenti debetur, eadem inesset obligatio illis solvendi: ita qui caritatis officia defunctis negat, perinde reus est, ac si Deo negaret. Sed rem pressius urgeamus.

457. Tantò strictior est obligatio aliquem diligendi, quantò is amore dignior est. Ut ergo Deus maximè omnium amore dignus est propter infinitam bonitatem, seu cumulum perfectionum omnium; ita cæteris paribus amor ac charitas in pios manes ea proportione crescere, & excellere debet, quæ ad Deum, propter quem diliguntur, accedunt, eique conjunguntur. Atqui indissolubili intimoque amore, plurimisque aliis divinis donis ei conjunguntur: igitur excellere debet ea charitas, quæ illorum merito par dici possit, ac proinde obligatio eos diligendi, & miseris eripiendi non potest in minimis numerari.

458. Illustrari hæc magnopere possunt, si quibus gradibus p̃i manes ad Deum accedant, attendamus. Enimverò filii Dei sunt, & ipsi concepti de Spiritu Sancto, narique ex Maria Virgine, neque possunt tanta dignitate excidere. Etenim cum Spiritus Sanctus nullam in Sanctissimâ Tridade personam producat, gaudet inter homines habere filios, eosque sibi gignit, essentia suæ communicatâ velut particulâ. Et Immaculata Maria administram matremque hac in generatione se præbet, nempe precibus, & amore, ac favore eos Deo pariendo. Et licet hæc utraque prærogativa

rogativa mortalibus obtingat: tamen purgandis animis singulariter competit, quod jam competat felici quadam necessitate, atque aded nullâ umquam vi, aut ætate possit illis perire. Atqui filii deliciae sunt parentum, & solent hi majorem illorum, quàm sui gerere curam. Quum ergo Spiritus Sanctus amorem sui, ac suorum præcipit, amorem piorum manium, ac proinde ipsorum in tantâ suâ necessitate levamentum maximè præcipit.

459. Deinde eadem animæ Numinis Sponsa sunt, non quidem una caro, effectæ, sed, quòd longè præstantius, unus spiritus cum eo: nec possunt aliud velle, aut nolle, quàm velit, nolitque Deus: isque amor, atque voluntatum consensio divelli non potest. Et tamen tam nobiles, tam dilectæ Deo Sponsæ, pro thoro nuptiali, rogum invenere, in eoque non modò flammâ vindice ardent, sed & simul illius, qui castigat aritque, desiderio, & amore. Quamobrem & ipse Sponsus, qui castigando amat, & urendo uritur earum amore, quique promiscuè vult diligi amicos, imò & inimicos suos, scilicet Sponsas illas suas amantissimas amantissimè à mortalibus adjuvari imperat.

460. Quòd si veritate teste, qui fecerit voluntatem Patris, qui est in cælis. ille Christi frater, & soror, & mater est, id est, tanto ipsi est in amore, ac si his omnibus nominibus Christo conjunctus esset: si homines iusti revera ejusdem fratres sunt, eiusdem utique Patris soboles, & propterea sic ab eo non semel appellati, & re ipsa eiusdem hæreditatis consortes: si illius matres dici possunt, qui vel in suo, vel in alienis cordibus eum pariunt, omnia hæc nomina piis manibus apprime conveniunt, & ideo his omnibus nominibus à Christo adamantur. Cùm igitur legem tulerit omnes communiter amandi, quis dubitat, quin hunc amorem in eos effundi voluerit: Quis ambigit, quin eorum unumquemque ita velit iuvare, ac si ipse, & frater, & soror, & mater esset? Audis hæc Christiane? & quid, quæso, faceres, quid non faceres pro fratre Christi naturali? quid pro sorore, quid pro matre facerendum, patiendumque censeret? Quid: particulam illius crucis igni, & unctioni expositam negligere nequires, & si togam illius, aut capillos habere posses, omni amore, cultu, custodiaque dignos crederes.

461. Et ecce non modò fratres, aut sorores, matresque Christi, non modò togam, aut capillos, sed eiusdem viva membra flammis expiaticibus conflagrare audis. Sic enim Apostolus 1. Cor. 12. Vos estis corpus

Christi, & membra de membro. Quod Augustinus tract. 28. in Joan. ita demonstrat. Si ipsi fideles non essent membra eius, non diceret Saulo: quid me persequeris? non enim Saulus ipsum, sed membra eius, fideles eius, in terrâ persequeretur. Noluñt tamen dicere sanctos meos, servos meos, postremò honorabilis fratres meos: sed me, hoc est, membra mea: quibus ego sum caput. non enim, inquit, Christus totus in capite, & non in corpore: sed Christus totus in capite, & in corpore. Sic ille doctor. porrò nosti membra ista intimè fortissimeque ab eo adamari, sic ut eorum causâ corpus ipse suum discindi flagris, & denique vitam profundere voluerit: Insuper nosti amorem in omnes ab eo præcipi; quo igitur animi sensu, quantâ benevolentia ad eorum in flammis levamen ferri te oportet! Quid? Charitas non tantum naturalis, sed etiam supernaturalis te obligat ad eripienda vel tui, vel alterius membra corporis, si fortè flamma hæc invaserit, aut nisi juves, sit invasura: membra igitur Christi spiritualia, atque ut cum Deo ipso loquar, pupillas oculi divini, an dubitare potes, quin igne illo ardentissimo ex charitate supernaturali sint eripienda?

Enimverò nolle ex flammis eripere viva Christi membra, quid aliud, quàm Christum ipsum nolle eripere? Quid enim membra eius in purgatorio atineri, aut vindicibus illis flammis excruciarì, quàm attineri atque excruciarì ipsum Christum? Quid aliud Laurentii membra super craticulâ torreri, quàm torreri ipsum Laurentium? Itaque cunctari, aut nolle eripere pios manes, viva utique, ut diximus, Christi membra, est ipsum Christum cunctari, aut nolle eripere. Verùm quid hic moror? nemo alius id tam carè, quàm Christus ipse pro supremo suo tribunali, orbe universo audiente dicturus est, hisce verbis Matth. 25. Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex his fratribus meis minimis, mihi fecistis: esurivi, & dedistis mihi manducare. Quò alludens D. Chrysologus Serm. 14. in Plal. 40. cuius hoc initium. Beatus qui intelligit super egenum, & pauperem, sic ait, nuditate algidus, tabidus fame, siti aridus, lassitudine tremens, defectu luridus quòd egenus sis, intelligere, quis labor? Et si labor intelligentiæ nullus est, unde intelligentiæ fructus? Oremus fratres, ut ipse intelligere nobis intelligenda concedat, qui se intelligi in paupere demonstrat, quòd ipse, qui cælum regit, sit nudus in paupere, quòd in esuriente esuriat saturitas rerum; quòd sitiat in sitiente, fons fontium: intelligere quomodo non magnum est, quomodo non beatum

Patrocinium Defunctorum. Lib. II. 151

beatum intelligere, quod ei sit ampla paupertas, cui angustum est cælum, qui ditat mundum quod degeat in egeante, quod frustum panis, aqua calicem, dator omnium querat, quod se Deus amore pauperis sic deponat, ut non adsit in paupere, sed ipse sit pauper. Ita Chrysologus, qui deinde sic pergit: Sed quomodo aut in se transfuderit pauperem, aut se in pauperem infuderit, dicat ipse iam nobis: *Esurivi, inquit, & dedistis mihi manducare; non dixit, esurivit pauper, & dedistis illi manducare; sed esurivi ego, & dedistis manducare mihi: sibi datum clamat, quod pauper acceperit, se manducare dicit, quod comedit pauper: quod bibit pauper, sibi testatur infusum.* Ac deinde progreditur, expenditque Christum non modò sibi gratulari, quò datum pauperi munus acceperit, sed & testari semet in paupere miserias passum esse. Quæ quidem oratio sanè præclara est, & ad Christi sensum perquam accommodata: sed si de quolibet paupere vera est, ad paupertimos Purgatorii pauperes multò satius transferenda est. Quare dicere jam licet Christum Redemptorem piaculari flammâ torqueri, atque ad eò ipsum iterare illud lugubre carmen *Miseremini mei, miseremini mei saltem vos amici mei*: pro quibus tot, & tanta pertuli vivus, & ecce mortuus in mortuis dilectissimis mihi membris nunc acerbissimè crucior. Quæ verba si non ardentissimam charitatem, ac benignissimam misericordiam è cordibus nostris eliciant, certè quidem eam exigunt.

§. 2.

Posteriores obligationis causa.

^{463.} *Sunt in necessitate.* **S**ED caput est hac in materiâ piorum Smanium demonstrare necessitatem; quandoquidem hæc maximè, cæteris quidem paribus, momentum addit obligationi. Porro necessitas animarum eò pluris fieri debet, quò plus cruciatuum tolerandum illis est, nisi succurras, & quò minus ipsæ per se possunt illos levare. Cruciatu autem duplices sunt, scilicet damni, & sensus, & utriusque omni humano cruciatu graviore. Impotentia verò eos sublevandi, ut sæpè dictum est, & dicitur, summa est.

^{464.} *Obiectio.* Neque sat est ad excutiendam adjuvandi obligationem, quòd licet tu ipse non adjuves, credibile sit alios illis opem laturus: neque verò defuturas illis communes Ecclesiæ preces, ac sacrificia. quamvis enim hæc ratio obligationis vinculum laxet, minime tamen dissolvit. quippe quòd semper

aliæ & aliæ sint animæ, quibus, nisi medeare, ut facile potes, gravissimi dolores sint subeundi: Præterquam quòd etiam illæ, quas ab aliis mortalibus juvari pones, non omninò eripiantur è gravissimis malis, & interea citra incommodum possunt à te sublevari. Igitur pios manes non conari in hac sua subsidii necessitate levare, procul dubio caritati divinæ repugnat. Et verò ita disertissimè sentit Carthusianus, cuius hæc est oratio: *Omnino exira viscera exulat charitatis, & omni est fraterno spoliatus amore, qui sua negligentia, aut vecordia miseris amicorum suorum animas in Purgatorii flammis ardere permittit: Cùm dicat S. Pater Augustinus, nulla presentis vitæ supplicia, etiam si universa congerantur, Purgatorii esse tormentis coequanda. Hac tecum sapienter pensites velim, ut id agas ocyus in animâ proximi, quod tibi in similibus pœnis cuperes impendi.* Ita Carthusianus Epist. ad Doctorem Theologiæ Coloniensem apud Bzovium Anno 1471.

Quæ cùm ita sint, nemo, ut opinor, homo catholicus miseris illas animas ope sua deinceps destitui posse autumabit. Et verò nemo est, qui infantem in ignem lapsum non statim eripere festinet, etiam cum aliquo suo periculo. Et fuit non pridem illustrissima quædam Belgii scemina, quæ cùm foco assidens aviculam è camino fortè in ignem collapsam animadvertisset, derepente omnes famulas circumstantes in illius auxilium, libertatemque bestiolæ invocavit, unde opportunissimè edocta est à Sacerdote Religioso istic presente, cùm Deus naturæ tantam in misellas etiam bestias caritatem indiderit, longè illum ardentiore sincerioreque animas completi, quæ res id temporis non parum anxiam illam habebat.

Nemo quoque est, qui se omnium execratione dignissimum non putaret, si hominem colluctantem cum undis, subsidio, quod afferre commodè posset, non dignaretur: & erit catholicus, qui non se indignum putet pios manes negligere, cùm liberare possit. licet negligentia illa ob causas allatas veniali tantum culpæ verti queat?

Jam Regis filium, & Regni legitimum heredem, dum jus, fasque est, non restituere in integrum, etiam barbaris detestabile censetur, si præsertim ejus virtus ac probitas, ac merita parentis illum Regno alioqui dignissimum demonstrant. Atqui pii manes celestis Regni legitimi heredes, cælo extorres, insuper ergastulo attinentur; virtusque illorum, ac probitas

Regno

^{465.} *Ergo is aut peritulum, ut lapsus in ignem insanis.*

^{466.} *Aut hominè in flumen.*

^{467.} *Aut filio Regis regno exturbato.*